

Số: /SVHTTDL-TTBCXB

Thái Nguyên, ngày tháng 5 năm 2026

V/v tuyên truyền công tác phòng, chống tác hại thuốc lá; hưởng ứng Ngày thế giới không thuốc lá; triển khai khám sức khỏe định kỳ cho người dân; thực hiện mục tiêu đến hết năm 2027 không còn tình trạng tảo hôn

Kính gửi:

- Báo và phát thanh, truyền hình Thái Nguyên;
- Ủy ban nhân dân các xã, phường;
- Trung tâm Thông tin tỉnh.

Thực hiện Văn bản số 2861/BVHTTDL-PC ngày 20/5/2026 của Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch về việc tăng cường công tác phòng, chống tác hại của thuốc lá; hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá 31/5/2026; Văn bản số 1252-CV/TU ngày 24/5/2026 của Tỉnh ủy Thái Nguyên về việc tăng cường triển khai khám sức khỏe định kỳ cho người dân trên địa bàn tỉnh; Công văn số 2336-CV/ĐU ngày 25/5/2026 của Đảng ủy UBND tỉnh về việc tăng cường lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện mục tiêu đến hết năm 2027 không còn tình trạng tảo hôn trên địa bàn tỉnh; Kế hoạch số 211/KH-UBND ngày 20/5/2026 của UBND tỉnh tổ chức khám sức khỏe định kỳ hoặc khám sàng lọc miễn phí cho người dân trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2026, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đề nghị các đơn vị, địa phương triển khai công tác thông tin, tuyên truyền các nội dung sau:

1. Nội dung tuyên truyền

1.1. Tuyên truyền công tác phòng, chống tác hại của thuốc lá; hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá

Tăng cường thông tin, tuyên truyền Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá số 09/2012/QH13, Chiến lược quốc gia về Phòng, chống tác hại của thuốc lá được Thủ tướng Chính phủ phê duyệt tại Quyết định số 568/QĐ-TTg ngày 24/5/2023, Nghị quyết số 173/2024/QH15 ngày 30/11/2024 của Quốc hội về nội dung “cấm sản xuất, kinh doanh, nhập khẩu, chứa chấp, vận chuyển và sử dụng thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng”, đồng thời hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá 31/5 và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá từ 25-31/5/2026 với chủ đề Ngày Thế giới Không Thuốc lá năm 2026 được Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) xác định là “*Vạch trần sự hấp dẫn giả tạo – Hành động để đẩy lùi nạn nghiện nicotine và thuốc lá*”. Chiến dịch nhằm phơi bày cách ngành công nghiệp thuốc lá lôi kéo một thế hệ người dùng mới, đặc biệt là trẻ em và thanh thiếu niên, đồng thời né tránh các biện pháp kiểm soát thuốc lá ngày càng chặt chẽ trên toàn cầu.

Qua đó nâng cao hiểu biết, nhận thức của nhân dân và toàn xã hội trong bảo vệ sức khỏe bản thân và cộng đồng trước tác hại của thuốc lá, góp phần ngăn ngừa nghiện và giảm nhu cầu sử dụng thuốc lá, tiếp cận các biện pháp hỗ trợ cai nghiện thuốc lá (*có tài liệu và các thông điệp tuyên truyền tại Phụ lục I kèm theo*).

1.2. Tuyên truyền khám sức khỏe định kỳ cho người dân hoặc khám sàng lọc miễn phí cho người dân trên địa bàn tỉnh Thái Nguyên năm 2026

Thông tin, tuyên truyền về lợi ích của khám sức khỏe và khám sàng lọc miễn phí, vận động các đối tượng đến các điểm khám; phối hợp với ngành Y tế tuyên truyền thông báo công khai rộng rãi lịch khám, các địa điểm tổ chức khám để người dân biết hưởng ứng tích cực tham gia. Đẩy mạnh công tác truyền thông về lợi ích, ý nghĩa của Hồ sơ sức khỏe điện tử của tỉnh và Hồ sơ sức khỏe tích hợp trên ứng dụng VNeID; nâng cao nhận thức, khuyến khích người dân chủ động cài đặt, sử dụng và khai thác hiệu quả trong quản lý, theo dõi sức khỏe cá nhân nâng cao nhận thức của cán bộ, đảng viên và Nhân dân về công tác chăm sóc, bảo vệ sức khỏe, phòng bệnh, phát hiện sớm bệnh tật để quản lý, điều trị kịp thời góp phần thực hiện mục tiêu đề ra tại Nghị quyết số 72-NQ/TW của Bộ Chính trị về một số giải pháp đột phá, tăng cường bảo vệ, chăm sóc và nâng cao sức khỏe Nhân dân để mỗi người dân được bảo vệ, chăm sóc, nâng cao sức khỏe toàn diện, liên tục theo vòng đời.

1.3. Tuyên truyền thực hiện mục tiêu đến hết năm 2027 không còn tình trạng tảo hôn trên địa bàn tỉnh

Tuyên truyền pháp luật về hôn nhân và gia đình giáo dục kỹ năng sống, giáo dục giới tính, sức khỏe sinh sản vị thành niên trong nhà trường và cộng đồng; nâng cao nhận thức, thay đổi hành vi của thanh thiếu niên, hạn chế tình trạng quan hệ sớm, mang thai ngoài ý muốn dẫn đến tảo hôn. Tăng cường tuyên truyền đến các thôn, bản, vùng đặc biệt khó khăn. Nội dung tuyên truyền cần ngắn gọn, dễ hiểu, phù hợp với phong tục, tập quán, ngôn ngữ của từng dân tộc; chú trọng tuyên truyền cho thanh thiếu niên, học sinh và phụ huynh nhằm đạt mục tiêu đến hết năm 2027 không còn tình trạng tảo hôn trên địa bàn tỉnh, nhất là trên địa bàn 12¹ xã còn tình trạng tảo hôn.

2. Hình thức tuyên truyền

- Các cơ quan thông tin, báo chí của tỉnh tăng cường thời lượng, diện tích và xây dựng các tin, bài tuyên truyền trên các loại hình báo chí, cổng/trang thông tin điện tử, các nền tảng mạng xã hội của đơn vị.

---

¹ 12 xã: Nam Cường, Ba Bể, Phúc Lộc, Nghiên Loan, Hiệp Lực, Cao Minh, Thượng Minh, Ngân Sơn, Thanh Mai, Phú Xuyên, Chợ Rã.

- UBND các xã, phường thông tin, tuyên truyền trên đài truyền thanh cấp xã; trang thông tin điện tử; bảng tin điện tử công cộng (màn hình Led, màn hình LCD), tuyên truyền viên cơ sở, tuyên truyền trực quan hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá và các hình thức phù hợp với thực tế tại địa phương theo các nội dung tại văn bản này.

- Các đơn vị thuộc Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tổ chức lồng ghép các hoạt động hưởng ứng Ngày Thế giới không thuốc lá và Tuần lễ quốc gia không thuốc lá vào hoạt động chuyên môn của đơn vị ; căn cứ tình hình thực tiễn tại đơn vị tổ chức tuyên truyền trực quan về Ngày Thế giới không thuốc lá (31/5) năm 2026.

(Xin gửi kèm theo Phụ lục tài liệu và thông điệp tuyên truyền).

Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đề nghị các cơ quan, đơn vị, địa phương quan tâm triển khai thực hiện./.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/c);
- Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy (b/c);
- Sở Y tế (p/hợp);
- Ban Giám đốc sở (b/c);
- Các đơn vị trực thuộc Sở (t/hiện);
- Lưu: VT, TTBCXB.Trinhntp.

**KT.GIÁM ĐỐC
PHÓ GIÁM ĐỐC**

Nguyễn Mỹ Linh

PHỤ LỤC
Nội dung thông điệp và tài liệu tuyên truyền hưởng ứng
Ngày Thế giới không thuốc lá năm 2026

(Kèm theo Công văn số: /SVHTTDL-TTBCXB ngày tháng 5 năm 2026
của Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch)

**I. NỘI DUNG THÔNG ĐIỆP TUYÊN TRUYỀN NGÀY THẾ GIỚI
KHÔNG THUỐC LÁ**

1. Cấm sản xuất, kinh doanh, nhập khẩu, chứa chấp, vận chuyển, sử dụng thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng (Nghị quyết số 173/2024/QH15).
2. Thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng chứa hóa chất độc hại như các hoá chất có trong khói xe ô tô, thuốc trừ sâu.
3. Sử dụng thuốc lá, thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng gây tổn thương phổi, tim và não, đặc biệt là ở người trẻ.
4. Phạt tiền từ 3 triệu đồng đến 5 triệu đồng đối với hành vi sử dụng thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng (Nghị định số 90/2026/NĐ-CP).
5. Sử dụng thuốc lá là nguyên nhân chính gây ung thư phổi, nhồi máu cơ tim, bệnh phổi tắc nghẽn mạn tính, đột quỵ...
6. Sử dụng thuốc lá là nguyên nhân gây tử vong sớm cho hơn một nửa số người sử dụng.
7. Nicotine trong thuốc lá gây nghiện và ảnh hưởng đến sự phát triển não bộ, đặc biệt ở trẻ em.
8. Không có sản phẩm thuốc lá nào là an toàn cho sức khỏe.
9. Mọi người đều có quyền được sống, làm việc trong môi trường không khói thuốc lá.
10. Cán bộ, công chức, viên chức, người lao động thực hiện nghiêm quy định cấm hút thuốc lá tại nơi làm việc.
11. Vì sức khỏe của bản thân và gia đình, hãy bỏ thuốc lá ngay hôm nay.
12. Yêu thương không chỉ là lời nói – hãy thể hiện bằng việc không hút thuốc.
13. Bỏ thuốc lá là món quà ý nghĩa nhất bạn dành cho những người thân yêu.

II- TÀI LIỆU TUYÊN TRUYỀN NGÀY THẾ GIỚI KHÔNG THUỐC LÁ 31 THÁNG 5 NĂM 2026 CỦA TỔ CHỨC Y TẾ THẾ GIỚI

1. Thông tin về chủ đề Ngày Thế giới không thuốc lá

Chủ đề Ngày Thế giới Không Thuốc lá năm 2026 được Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) xác định là “*Vạch trần sự hấp dẫn giả tạo – Hành động để đẩy lùi nạn nghiện nicotine và thuốc lá*”.² Chiến dịch nhằm phơi bày cách ngành công nghiệp thuốc lá lôi kéo một thế hệ người dùng mới, đặc biệt là trẻ em và thanh thiếu niên, đồng thời né tránh các biện pháp kiểm soát thuốc lá ngày càng chặt chẽ trên toàn cầu.

Sử dụng thuốc lá là yếu tố nguy cơ chính gây ra các bệnh không lây nhiễm như ung thư, tim mạch và đái tháo đường. Sử dụng thuốc lá gây ra hơn 8 triệu ca tử vong mỗi năm trên toàn thế giới, trong đó có khoảng 1,6 triệu ca tử vong do các bệnh liên quan đến hút thuốc thụ động. Đặc biệt, khu vực Đông Nam Á đang đối mặt với cuộc khủng hoảng nghiêm trọng khi thuốc lá cướp đi sinh mạng của khoảng 3,1 triệu người mỗi năm.

Trẻ em là đối tượng chịu tổn thương lớn nhất với khoảng 50% bị phơi nhiễm khói thuốc thụ động trên toàn cầu, dẫn đến hơn 65.000 ca tử vong trẻ em hằng năm.^{3,4} Trên quy mô toàn cầu, hiện có ít nhất 40 triệu trẻ em từ 13–15 tuổi đang sử dụng các sản phẩm thuốc lá, trong đó 20 triệu em hút thuốc lá điếu và 15 triệu em sử dụng thuốc lá điện tử. Đáng chú ý, trẻ em có nguy cơ sử dụng thuốc lá điện tử cao gấp 9 lần so với người lớn⁵.

Theo Tổ chức Y tế Thế giới: “Giới trẻ đang trở thành mục tiêu một cách có chủ đích của các tập đoàn thuốc lá trên thế giới. Hương vị hấp dẫn, bao bì bắt mắt và các hình thức tiếp thị gây hiểu lầm đang được sử dụng để khiến những sản phẩm gây nghiện và có hại trở nên hấp dẫn với giới trẻ”.

WHO nhấn mạnh rằng các công ty thuốc lá trên thế giới đang lấy danh nghĩa “đổi mới sáng tạo” để đa dạng cách tiếp cận với nhiều nhóm đối tượng người dùng. Những “đổi mới sáng tạo” mà các công ty thuốc lá đang làm là quảng bá những sản phẩm nicotine mới như thuốc lá điện tử, túi nicotine và các thiết bị nicotine tổng hợp, đa dạng hóa các sản phẩm gây nghiện⁶, thay đổi thiết kế bao bì để sản phẩm trông bắt mắt hơn⁷; là những chiến thuật marketing và trưng bày sản

² World Health Organization, <https://www.who.int/news/item/17-10-2025-world-no-tobacco-day-2026--unmasking-the-appeal---countering-nicotine-and-tobacco-addiction>

³ World Health Organization, <https://www.who.int/southeastasia/health-topics/tobacco>

⁴ Bộ Y tế (2026), Báo cáo đánh giá tác động chính sách

⁵ World Health Organization, <https://www.who.int/news/item/17-10-2025-world-no-tobacco-day-2026--unmasking-the-appeal---countering-nicotine-and-tobacco-addiction>

⁶ <https://exposetobacco.org/campaigns/tobacco-nicotine-menu-of-addiction/>

⁷ <https://www.tobaccotactics.org/article/architects-of-addiction-how-industry-designs-products-to-be-appealing-and-addictive/>

phẩm khiến cho khách hàng dễ nhìn thấy hơn và dễ “nghiện” hơn⁸ bất chấp đó là trẻ em⁹ hay là thanh thiếu niên¹⁰. Hệ quả gây ra là một vòng luẩn quẩn nghiện ngập đe dọa làm mất đi những tiến bộ các quốc gia đã đạt được trong nhiều năm qua trong việc kiểm soát thuốc lá¹¹. Nhưng điều này chưa dừng lại khi vấn đề kiểm soát thuốc lá đã và đang được các tập đoàn thuốc lá trên thế giới tiếp tục vận động để trì hoãn, làm suy yếu hoặc ngăn chặn các chính sách có thể gây tổn hại đến lợi nhuận của ngành¹².

Tiếp nối chủ đề chiến dịch truyền thông năm 2025, chủ đề Ngày Thế giới không thuốc lá năm 2026 nhấn mạnh cam kết liên tục của Tổ chức Y tế Thế giới trong việc vạch trần các chiến thuật của ngành công nghiệp thuốc lá, đẩy lùi nạn nghiện nicotine và thuốc lá và thúc đẩy thực thi chính sách nhằm bảo vệ thanh thiếu niên và cộng đồng.

Chiến dịch năm 2026 nhằm mục tiêu:

- Nâng cao nhận thức về các chiến lược ngày càng tinh vi của các tập đoàn thuốc lá trên thế giới trong việc tăng khả năng gây nghiện trong khi vẫn tạo cảm giác “công nghệ tiên tiến”.

- Thúc đẩy các hành động chính sách mạnh mẽ hơn để bảo vệ thanh thiếu niên.

- Ngăn ngừa nghiện và giảm nhu cầu sử dụng bằng cách trang bị cho công chúng, đặc biệt là thanh thiếu niên các kiến thức và phương pháp, kỹ năng để chống lại sự can thiệp của các tập đoàn thuốc lá, đồng thời tạo điều kiện tiếp cận các biện pháp hỗ trợ cai nghiện thuốc lá.

Tổ chức Y tế Thế giới kêu gọi hành động ngay để bảo vệ thế hệ trẻ

Tổ chức Y tế Thế giới (WHO) kêu gọi các chính phủ, đối tác và tổ chức xã hội tăng cường quản lý, thu hẹp khoảng cách chính sách và bảo vệ các thế hệ tương lai khỏi tác hại của các sản phẩm thuốc lá và nicotine, các quốc gia hoàn thiện khung pháp lý theo hướng toàn diện, đồng bộ để bảo vệ sức khỏe cộng đồng, đặc biệt là thế hệ trẻ.

2. Một số chính sách hoạt động PCTH thuốc lá

2.1. Thực trạng sử dụng thuốc lá và các sản phẩm thuốc lá mới (thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng) trong thanh thiếu niên

Tại Việt Nam, Báo cáo Tổng kết 13 năm thi hành Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá (PCTH thuốc lá) cho thấy nhờ có nhiều nỗ lực trong công tác PCTH

⁸ <https://exposetobacco.org/news/the-reality-behind-pmis-transformation-narrative/>

⁹ <https://exposetobacco.org/news/50-years-of-using-fl-to-sell-addiction/>

¹⁰ <https://exposetobacco.org/resource/lights-camera-addiction/>

¹¹ World Health Organization, <https://www.who.int/news/item/17-10-2025-world-no-tobacco-day-2026--unmasking-the-appeal--countering-nicotine-and-tobacco-addiction>

¹² https://exposetobacco.org/wp-content/uploads/Behind_Closed_Doors_EN.pdf

thuốc lá, tỷ lệ sử dụng thuốc lá điều thông thường trong nam giới trưởng thành giảm, đồng thời tỷ lệ phơi nhiễm với khói thuốc thụ động cũng giảm đáng kể cả ở các hộ gia đình, nơi công cộng và nơi làm việc.

Theo điều tra tình hình sử dụng thuốc lá ở người trên 15 tuổi năm 2023: Tỷ lệ sử dụng thuốc lá trong nam giới giảm từ 47,4% (năm 2010)¹³ xuống 38,9% (năm 2023)¹⁴. Tỷ lệ sử dụng thuốc lá trong thanh thiếu niên từ 13 đến 17 tuổi giảm từ 5,36% năm 2013 xuống 2,78% năm 2019¹⁵; trong nhóm tuổi từ 13 đến 15 tuổi giảm từ 2,5% (năm 2014) xuống 1,9% (năm 2022)¹⁶.

Giai đoạn 2010-2025, tỷ lệ hút thuốc thụ động tại nơi làm việc giảm 32,9% (từ 55,9% xuống 23%); tại cơ sở y tế giảm 2,3% (từ 23,6% xuống 21,3%); tại trường trung cấp, cao đẳng và đại học giảm 23,6% (từ 54,3% xuống 30,7%); trên phương tiện giao thông công cộng giảm 15,4% (từ 34,4% xuống 19%); tại nhà hàng, quán ăn giảm 16,3% (từ 84,9% xuống 68,6%); tại gia đình giảm 27,5% (từ 73,1% xuống 45,6%).

Đây là những kết quả rất đáng khích lệ trong công tác PCTH thuốc lá. Tuy nhiên, những thành tựu này có nguy cơ bị phá bỏ bởi việc gia tăng nhanh chóng tỷ lệ sử dụng thuốc lá mới, chủ yếu là thuốc lá điện tử (TLĐT), thuốc lá nung nóng (TLNN), đặc biệt là trong giới trẻ, cụ thể:

- Tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử ở học sinh đang gia tăng một cách đáng báo động. Nếu như năm 2019 tỷ lệ này ở nhóm 13–17 tuổi chỉ là 2,6%, thì đến năm 2023, khảo sát tại 11 tỉnh thành cho thấy con số này là 8,1%. Ngay cả ở nữ giới độ tuổi 11–18, tỷ lệ sử dụng cũng đã chạm mức 4,3% vào năm 2023¹⁷.

- Tỷ lệ sử dụng thuốc lá điện tử ở người trưởng thành tại Việt Nam cũng ghi nhận sự gia tăng từ 0,2% năm 2015 lên 3,6% vào năm 2020, trong đó nhóm tuổi 15–24 chiếm tỷ lệ cao nhất với 7,3%¹⁸. Những con số này cho thấy xu hướng trẻ hóa đối tượng nghiện nicotine đang diễn ra mạnh mẽ, khi các tập đoàn thuốc lá liên tục tìm cách tiếp cận và lôi kéo nhóm khách hàng trẻ tuổi thông qua các sản phẩm mới đầy tính kích thích.

Tổ chức Y tế Thế giới khẳng định rằng không có bất kỳ sản phẩm chứa nicotine nào là an toàn cho sức khỏe, từ thuốc lá điếu, thuốc lá đến thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng, thuốc lá ngậm, túi ngậm nicotine. Nicotine là chất gây

¹³ Điều tra tình hình sử dụng thuốc lá ở người trưởng thành (trên 15 tuổi) tại Việt Nam, Năm 2015

¹⁴ Điều tra tình hình sử dụng thuốc lá ở người trưởng thành (trên 15 tuổi) tại 37 tỉnh, thành phố, năm 2024 .

¹⁵Kinh nghiệm của các nước cho thấy vì thuốc lá là sản phẩm gây nghiện, nên PCTHTL là một chương trình lâu dài, cần có những chính sách mạnh mẽ về tăng thuế, xây dựng môi trường không khói thuốc, truyền thông hiệu quả, ...với nỗ lực thường xuyên và bền bỉ mới có thể giảm được tỷ lệ sử dụng thuốc lá. Ví dụ: tại Thái Lan, trong hơn 2 thập kỷ qua, mỗi năm tỷ lệ hút thuốc của Thái Lan chỉ giảm được khoảng 0,5% (từ 32% năm 1991 xuống còn 19,9% năm 2015). Philippines giảm tỉ lệ hút thuốc ở nam giới từ 42% năm 2008 xuống 40,3% năm 2015

¹⁶ Điều tra tình hình sử dụng thuốc lá học sinh từ 13-15 tuổi, Đại học Y Hà Nội, năm 2022.

¹⁷ Đại học Y tế Công Cộng, Điều tra về sử dụng thuốc lá mới ở nhóm học sinh THCS và THPT ở 11 tỉnh thành

¹⁸ PGAST, 2020

nghiện rất mạnh và đặc biệt nguy hiểm đối với sự phát triển não bộ của thanh thiếu niên. Việc tiếp xúc với nicotine trong giai đoạn này gây ra những hậu quả nghiêm trọng cả ngắn hạn và dài hạn như rối loạn nhận thức, giảm khả năng học tập, rối loạn cảm xúc và các vấn đề về sức khỏe tâm thần¹⁹. Và việc càng bắt đầu sớm càng làm gia tăng nguy cơ sử dụng đồng thời nhiều sản phẩm khác nhau²⁰ thay vì là chuyển đổi sang một loại duy nhất như tuyên bố của ngành công nghiệp thuốc lá²¹.

2.2. Một số chính sách trong hoạt động phòng, chống tác hại của thuốc lá

Mặc dù đã có nhiều nỗ lực và đạt được những kết quả đáng ghi nhận trong công tác phòng, chống tác hại của thuốc lá song Việt Nam vẫn là một trong 15 quốc gia có tỉ lệ nam giới trưởng thành hút thuốc lá nhiều nhất trên thế giới và đứng thứ 3 trong khu vực ASEAN.

Hút thuốc lá gây ra nhiều bệnh mạn tính, bệnh nan y; là nguyên nhân gây tử vong hàng đầu nhưng hoàn toàn có thể phòng tránh được. Bên cạnh các tác hại về sức khỏe, thuốc lá còn gây ra tổn thất về kinh tế đối với cá nhân, gia đình, xã hội và môi trường. Theo ước tính từ Nghiên cứu Gánh nặng Bệnh tật Toàn cầu (Global Burden of Disease Study) mới nhất được WHO trích dẫn, hút thuốc lá đã giết chết 103.000 người mỗi năm tại Việt Nam, trong đó, có 84.500 ca tử vong do hút thuốc chủ động và 18.800 người tử vong do các bệnh liên quan đến hút thuốc thụ động²².

Theo WHO, trong năm 2024 ước tính chi phí y tế và kinh tế hàng năm do thuốc lá gây ra ở Việt Nam lên tới 108.700 tỷ đồng, tương đương 1,14% GDP⁴. Con số này bao gồm cả tổn thất về số lượng và chất lượng lao động do bệnh tật và tử vong sớm. Ngoài ra, chi phí ô nhiễm môi trường do thuốc lá (phá rừng, rác thải nhựa, ô nhiễm nước biển...) ước tính là 99.000 tỷ đồng/năm (tương đương 1,04% GDP). Tổng cộng, thuốc lá "đốt" hơn 2% GDP mỗi năm, tạo gánh nặng kép lên y tế và môi trường. Việc sử dụng thuốc lá cũng có tác động tiêu cực đến các hộ nghèo và gia tăng bất bình đẳng xã hội. Nghiên cứu cho thấy các hộ gia đình có người hút thuốc phải chi tiêu một phần đáng kể thu nhập cho thuốc lá, làm giảm khả năng chi tiêu cho các nhu cầu thiết yếu khác như y tế, giáo dục và dinh dưỡng; đẩy nhiều hộ vào tình trạng nghèo đói²³.

Do vậy, cần tiếp tục hoàn thiện và tăng cường thực thi chính sách để giảm tỷ lệ hút thuốc lá nhằm đạt được mục tiêu đến năm 2030: Giảm tỷ lệ sử dụng thuốc lá

¹⁹ Tổ chức Y Tế thế giới tại Việt Nam (2024), Ngành công nghiệp thuốc lá đang can thiệp nhằm phá hoại công cuộc bảo vệ sức khỏe cộng đồng

²⁰ <https://profglantz.com/2026/04/14/nicotine-pouches-maintain-the-nicotine-market-for-tobacco-companies/>

²¹ <https://profglantz.com/2026/01/13/the-gateway-has-two-doors-in-england-too/>

²² World Health Organization Vietnam. (2024). Align tobacco tax with Viet Nam's goals for health and prosperity – urges WHO. <https://www.who.int/vietnam/news/commentaries/detail/align-tobacco-tax-with-viet-nam-s-goals-for-health-and-prosperity--urges-who>

²³ BMJ Tobacco Control. (2019). Impoverishing effect of tobacco use in Vietnam. https://tobaccocontrol.bmj.com/content/31/Suppl_2/s146

trong nhóm nam từ 15 tuổi trở lên xuống dưới 36 %; nhóm nữ từ 15 tuổi trở lên xuống dưới 1%; giảm tỷ lệ tiếp xúc thụ động với khói thuốc lá tại nơi làm việc xuống dưới 25%; tại nhà hàng xuống dưới 65%; tại quán bar, cà phê xuống dưới 70%; tại khách sạn xuống dưới 50% đã được đề ra tại Quyết định 568/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ về Chiến lược quốc gia về PCTH thuốc lá đến năm 2030.

Qua nghiên cứu kinh nghiệm của các nước trên thế giới và thực tiễn trong nước và khuyến cáo của Tổ chức Y tế Thế giới cho thấy, một số chính sách PCTH thuốc lá trọng tâm năm 2026 bao gồm:

2.2.1. Chính sách môi trường không khói thuốc hoàn toàn (100%) tại các địa điểm công cộng

Tổ chức Y tế Thế giới khẳng định chỉ có môi trường hoàn toàn không khói thuốc mới bảo vệ hiệu quả sức khỏe cộng đồng. Các giải pháp trung gian như khu vực dành riêng cho người hút thuốc hay hệ thống thông gió đều không thể ngăn chặn bụi mịn PM2.5 và các chất gây ung thư khuếch tán qua hệ thống điều hòa trung tâm²⁴. Đến năm 2024, đã có 79 quốc gia ban hành lệnh cấm tuyệt đối trong nhà để bảo vệ người dân, hỗ trợ người cai thuốc và giảm tỷ lệ hút thuốc ở giới trẻ²⁵.

Nhiều nghiên cứu quốc tế tại Mỹ, Ireland, Thái Lan và Singapore đã chứng minh quy định cấm hút thuốc 100% không gây tác động tiêu cực đến doanh thu hay việc làm trong ngành dịch vụ, khách sạn²⁶. Ngược lại, chính sách này còn giúp doanh nghiệp giảm 10%²⁷ chi phí vệ sinh, hạn chế nguy cơ cháy nổ và thu hút khách hàng gia.

Việc bỏ các khu vực hút thuốc riêng, thực hiện môi trường 100% không khói thuốc giúp công tác thực thi trở nên đơn giản, minh bạch, bảo vệ quyền được hít thở không khí trong lành của mọi công dân, giúp bảo vệ phụ nữ và trẻ em khỏi khói thuốc thụ động, giảm sự “bình thường hóa” của hành vi hút thuốc trong cộng đồng, đặc biệt tại các địa điểm hiện còn cho phép có nơi dành riêng cho người hút thuốc như tại sân bay, khách sạn, cơ sở lưu trú du lịch, tàu thủy và tàu hỏa, ...

2.2.2. Chính sách in cảnh báo sức khỏe trên bao bì thuốc lá

Bằng chứng toàn cầu cho thấy diện tích hình ảnh cảnh báo lớn là công cụ then chốt để thay đổi nhận thức và hành vi của người tiêu dùng. Việc tăng diện tích cảnh báo sức khỏe giúp giảm sức hấp dẫn của các sản phẩm thuốc lá, ngăn chặn các thông tin gây hiểu lầm và đặc biệt hiệu quả trong việc truyền tải thông

²⁴ World Health Organization (2023), Report on the Global tobacco epidemic, Protecting people from tobacco smoke

²⁵ World Health Organization (2025), Report on the Global tobacco epidemic, Warning about the dangers of tobacco

²⁶ U.S. National Cancer Institute and World Health Organization. The Economics of Tobacco and Tobacco Control. National Cancer Institute Tobacco Control Monograph 21. NIH Publication No. 16-CA-8029A. Bethesda, MD: U.S. Department of Health and Human Services, National Institutes of Health, National Cancer Institute; and Geneva, CH: World Health Organization; 2016

²⁷ Adams, (2019), Qunghua Nian (2025), State of the evidence on economic impacts of smoke free policies in the tourism section: A narrative literature review, Tobacco Induced Diseases, <https://www.tobaccoinduceddiseases.org/State-of-the-evidence-on-economic-impacts-of-smoke-free-policies-in-the-tourism-sector,211072,0,2.html>

tin trực quan về tác hại của thuốc lá đến trẻ em và người không biết chữ. Mỗi bao thuốc lá khi đó sẽ trở thành một “kênh truyền thông” miễn phí và trực tiếp của Nhà nước, góp phần quan trọng vào việc ngăn ngừa người trẻ bắt đầu hút thuốc và giảm gánh nặng chi phí điều trị bệnh tật trong dài hạn²⁸.

Tại Việt Nam, quy định diện tích cảnh báo hiện nay là 50%. Hiện Việt Nam nằm trong nhóm các nước có tỷ lệ diện tích cảnh báo sức khỏe thấp nhất thế giới (xếp thứ 95/140 quốc gia) và thấp nhất khu vực ASEAN²⁹.

Trong khu vực ASEAN, 10 quốc gia đều đã in cảnh báo sức khỏe bằng hình ảnh trên cả mặt chính trước và sau của bao bì thuốc lá. Thái Lan, Lào, Singapore và Brunei là các nước dẫn đầu trong khu vực, với diện tích cảnh báo 85% ở Thái Lan và 75% ở Brunei, Singapore.

Không chỉ dừng ở cảnh báo hình ảnh với diện tích lớn, nhiều quốc gia hiện đã tiến thêm một bước với bao bì tiêu chuẩn/bao trơn. Trong khi đó, Việt Nam nằm trong số 3 quốc gia có diện tích cảnh báo thấp nhất khu vực ASEAN. Bên cạnh đó, hình ảnh và thông điệp về tác hại của thuốc lá đối với sức khỏe con người in trên bao bì các sản phẩm thuốc lá đã thực hiện 13 năm nhưng chưa có thay đổi về hình ảnh và nội dung. Theo kinh nghiệm của các nước việc không thay đổi, làm mới các hình ảnh và thông điệp in cảnh báo sức khỏe trên bao bì các sản phẩm thuốc lá sẽ dần làm mất tác dụng cảnh báo đối với người tiêu dùng.

2.2.3. Chính sách cấm trưng bày sản phẩm thuốc lá tại điểm bán

Luật Quảng cáo và Luật PCTH thuốc lá quy định thuốc lá là sản phẩm bị cấm quảng cáo. Việc trưng bày tại điểm bán thực chất là một kênh quảng bá thông qua các kệ trưng bày, vật dụng hỗ trợ như đèn chiếu sáng...

Luật PCTH thuốc lá quy định mỗi điểm bán không trưng bày quá một bao/tút/hộp của một nhãn hiệu thuốc lá. Tuy nhiên, Báo cáo tổng kết 13 năm thi hành Luật PCTH thuốc lá cho thấy tình trạng trưng bày quá một bao, một gói cho một sản phẩm thuốc lá tại điểm bán thuốc lá khá phổ biến. Các nghiên cứu về các hình thức vi phạm quy định cấm quảng cáo tại các điểm bán lẻ thuốc lá tại Việt Nam do Trường Đại học Y tế công cộng thực hiện thời gian qua cho thấy tỉ lệ vi phạm các quy định cấm quảng cáo, khuyến mại và tài trợ thuốc lá tại các điểm bán lẻ thuốc lá trên toàn quốc khá cao. 82,5% điểm bán vi phạm quy định về trưng bày quá một bao/một gói hoặc một hộp của một nhãn hiệu thuốc lá. Tình trạng này khiến người dân, đặc biệt là trẻ em, tiếp xúc thường xuyên với hình ảnh thuốc lá, biến điểm bán thành một kênh quảng cáo trá hình. Điều này không chỉ kích thích hành vi hút thuốc mà còn gây áp lực tâm lý làm giảm hiệu quả của việc cai nghiện thuốc lá.

²⁸ World Health Organization (2025), Report on the Global tobacco epidemic, Warning about the dangers of tobacco

²⁹ Bộ Y tế (2026), Báo cáo đánh giá tác động chính sách

Công ước khung về Kiểm soát Thuốc lá của Tổ chức Y tế Thế giới (WHO FCTC) yêu cầu các quốc gia thành viên áp dụng lệnh cấm toàn diện đối với quảng cáo, khuyến mại và tài trợ thuốc lá, bao gồm cả việc trưng bày tại điểm bán. Mục tiêu của chính sách nhằm:

- **Giảm sự hấp dẫn và khả năng tiếp cận thuốc lá đối với giới trẻ** thông qua việc loại bỏ hoàn toàn yếu tố trưng bày tại điểm bán,

- Giảm thiểu việc bình thường hóa hành vi hút thuốc, hạn chế tác động thị giác khuyến khích sử dụng thuốc lá, đồng thời giảm hành vi mua ngoài dự định, đặc biệt ở nhóm thanh thiếu niên hoặc những người đang trong quá trình cai nghiện;

- **Hỗ trợ người hút thuốc cai nghiện** bằng cách loại bỏ các tác nhân gợi nhớ và kích thích tiêu dùng, qua đó xây dựng môi trường thuận lợi hơn cho việc bỏ thuốc; **tăng cường hiệu quả thực thi các quy định hiện hành** về cấm quảng cáo, khuyến mại và tài trợ thuốc lá.

Tính đến cuối năm 2024, trên thế giới đã có 59 quốc gia ban hành quy định cấm trưng bày thuốc lá tại điểm bán. Trong khu vực ASEAN có 05 nước đã cấm trưng bày bao gồm: Thái Lan, Brunei, Singapore và Lào, Malaysia.

2.2.4. Quy định cấm thuốc lá điện tử và thuốc lá nung nóng trong Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá

Nghị quyết số 173/2024/QH15 của Quốc hội quy định: “Quốc hội thống nhất cấm sản xuất, kinh doanh, nhập khẩu, chứa chấp, vận chuyển, sử dụng thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng”. Luật đầu tư số 143/2025/QH15 đã cấm kinh doanh thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng.

Sau khi có Nghị quyết số 173/2024/QH15, tình hình ngộ độc do sử dụng TLĐT đã giảm đáng kể. Theo dữ liệu sơ bộ từ Trung tâm Chống độc, Bệnh viện Bạch Mai, trước khi có quy định cấm, trong vòng 22 tháng Trung tâm Chống độc tiếp nhận 120 trường hợp cấp cứu liên quan đến sử dụng TLĐT hoặc TLNN, tức là trung bình 5-6 trường hợp trong mỗi tháng. Sau khi có quy định cấm, mỗi tháng Trung tâm chỉ điều trị 1-2 trường hợp cấp cứu liên quan đến TLĐT, TLNN.

Việc quảng cáo công khai các sản phẩm này của những người có ảnh hưởng dường như cũng đã chấm dứt. Kết quả này cho thấy sự can thiệp kịp thời của chính sách đã trực tiếp bảo vệ tính mạng người dân và giảm bớt gánh nặng đáng kể cho hệ thống y tế điều trị các ca ngộ độc cấp tính.

Do vậy, cần phải bổ sung quy định cấm sản xuất, kinh doanh, tàng trữ, vận chuyển, quảng cáo, khuyến mại, tài trợ, chứa chấp, sử dụng TLĐT, TLNN, thuốc lá mới khác tại dự thảo Luật sửa đổi, bổ sung Luật PCTH thuốc lá.